

Vaalivalmisteluvaliokunnan tehtävä on tärkeä. Tehtävän tärkeyttä kuvaa se, että vaalivalmisteluvaliokunta valitaan jäsenkokouksessa (kevätkokous, edustajakokouksessa), eikä sitä esimerkiksi nimeä johtokunta/hallitus. Yhdistys- ja jaostotasolla vaalivalmisteluvaliokunnan työskentelytavaksi sopii hyvin opintokerho. Materiaalia on saatavissa opintoliitoilta ja myös omalta järjestöltä.

Vaalivalmistelukunnan on hyvä aloittaa työskentelynsä hyvissä ajoin. Vaalivalmisteluvaliokunnan aloittaessa työskentelynsä hetimiten valituksi tultuaan, sillä on kaikki mahdollisuudet selvittää tehtävästään hyvin. Sillä on myös hyvää aikaa seurata ja keskustella valittujen luottamushenkilöiden työtehtävistä ja työtavoista. Samalla se saa hyvän kuvan toiminnasta ja sille asetetuista tavoitteista.

Vaalivalmisteluvaliokunnan pääasiallisena tehtävänä on valmistella ja tehdä esityksiä koskien henkilövalintoja seuraavalle toimintakaudelle.

Vaalivalmisteluvaliokunnan tehtävä on informoida jäsenistöä ja luottamushenkilöitä, kuinka he aikovat toimia, etsiessään luottamushenkilöitä seuraavalle toimintakaudelle. Tarkoituksena on saada henkilöitä, jotka lupautuvat ja sitoutuvat vastaanottamaan tehtäviä ja hoitamaan niitä. Ruotsinsuomalaisten asema vähemmistönä vaatii jatkuvasti aktiivista yhteydenpitoa kuntaan (piiritasolla maakäräjiin) ja edunvalvontaa. Uusien haasteiden niin toiminnan, koulutuksen kuin järjestön hyvinvointi vaativat sekä ulkoista, että järjestön sisäistä luottamushenkilöiden ja jäsenten aktivoitua.

Järjestön tärkeimpiä tehtäviä ja tavoitteita ovat etu-, vähemmistökysymysten ajaminen ja ylläpitäminen. Yhteydet yhteiskunnan päättäviin elimiin, virkamiehiin ja luottamushenkilöihin ovat tärkeä osa luottamushenkilöiden tehtäviä. Näissä yhteyksissä tarvitaan neuvottelutaitoa ja jonkinlaista yhteiskunnan tuntemusta. Harrastus- ja yhdessäolotoiminnat ovat myös oleellinen osa järjestön ja sen perusjärjestöjen toimintaa, jolloin yhteistyö ja ryhmässä työskentely on tärkeitä valintaperusteita luottamushenkilöitä valittaessa.

Tärkeää on, että kaikilla järjestötasoilla käydään jatkuvasti keskustelua järjestön yhteisistä tavoitteista, pyrkimyksistä ja kuinka ne voidaan saavuttaa ja toteuttaa.

Keskustelua perusteluista

Vaalivaliokunnan tulee työskentelynsä alussa selvittää mitä säännöt tai muut tehdyt päätökset sanovat vaalivalmisteluvaliokunnan työskentelystä. Samalla on hyvä ottaa selvittää ja huomoida ne eri toimialueet joihin on jäsenkokouksissa päätetty panostaa. Esim. Kansalliset vähemmistökysymykset, vanhustenhoito, koulutus- ja opintotoiminta, kulttuuri, liikunta, järjestön kehittäminen, jäsenhuolto jne.

Vaalivalmisteluvaliokunnan työskentely tulee olla luottamuksellisia.

Vaalivalmisteluvaliokunnan tehtävänä on erityisesti tutustua

järjestön/yhdistyksen kokonaisuuteen ja sen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteisiin. Punnita ja arvioida kuinka tähän mennessä asetetut toiminnan tavoitteet ja tarpeet ovat toteutuneet.

Jos joku vaalivaliokunnan jäsen on jäävi syystä, että itse on ehdolla johonkin luottamustehtävään, on hyvä, että varajäsen osallistuu vaalivalmisteluvaliokunnan työskentelyyn hänen sijastaan.

Vaalivalmisteluvaliokunnalle tulleet esitykset tulee olla vain vaalivalmisteluvaliokunnan tiedossa siihen saakka, kun on tarkistettu, että ko. henkilöt ovat lupautuneet tehtäviin.

Vaalivaliokunnan on hyvä olla yhteydessä erovuorossa oleviin luottamushenkilöihin ja tiedustella ovatko he mahdollisesti halukkaita jatkamaan. Tiedustelu ei tietenkään tarkoita sitä, että kun valiokunta valmistelee kokonaisesitystä, *että erovuoroiset tulisivat automaattisesti valituiksi.*

Kun vaalivalmisteluvaliokunta on päättänyt asettaa jonkun henkilön ehdolle luottamustehtävään pitää varmistaa ja käydä keskustelu siitä, että ehdolle asetettu tietää, mitkä tehtävät häntä odottavat ja millaiset tavoitteet tehtävälle on asetettu. Tulee selvittää onko ko. henkilö valmis ottamaan tehtävän vastaan. On hyvä myös tarkistaa, että hän on järjestön jäsen.

Vaikka olisi tullut vain yksi esitys johonkin luottamustehtävään, tulisi vaalivalmisteluvaliokunnan käydä keskustelu, onko esitetty sopiva ja pätevä ko. luottamustehtävään.

Vaalivaliokunnan tulee esityksessään huomioida myös tasa-arvokysymykset. Vaalivaliokunnan tulisi ensisijaisesti pohjata esityksensä tullesiin esityksiin. Jos vaalivalmisteluvaliokunta toteaa, että tulleita esityksiä ei ole tullut tarpeeksi tai esitykset eivät vastaa järjestön asettamia tavoitteita ja päämääriä, tulee vaalivalmisteluvaliokunnan itse etsiä henkilöitä luottamustehtäviin.

Vaalivalmisteluvaliokunnan tulisi keskustella ja hakea erilaisia ratkaisuja niin, että voivat tulla yksimielisellä esityksellä jäsenistölle ja että äänestyksiä valiokunnan sisällä ei tarvittaisi.

Vaalivalmisteluvaliokunnan tulee ennen esityksensä julkistamista tiedottaa niille henkilöille, joita se tulee esittämään jäsenkokouksessa valittavaksi luottamustehtäviin.

Useasti vaalivalmisteluvaliokunta valmistelee esityksensä niin, että se voi julkistaa sen hyvissä ajoin ennen kokouksen alkua missä päätökset tehdään, jotta kaikilla edustajilla on mahdollisuus tutustua asiaan. Jotkut järjestöt lähettävät vaalivalmisteluvaliokunnan esitykset edustajille jo viikko kahta ennen kokousta ja toiset jakavat esityksen edustajavaltuuksien yhteydessä.

Vaalivalmisteluvaliokunnan tulee aina esitellä, hyvin perustella esityksensä. Valitsijoiden pitää tietää keitä valitsevat ja millä perusteella.